

Guittín 4: Hasholéaj

Mishná 1

A.) Texto y estructura

השולח גט לאשתו והגיע בשליח, או ששלח אחריו שליח ואמר לו, גט שנתי לך בטל הוא, הרי זה בטל.

קדם אצל אשתו או ששלח אצלה שליח ואמר לה גט ששלחתי לך בטל הוא, הרי זה בטל. אם משהגיע הגט לידה, שוב אינו יכול לבטלו:

B.) Glosario

te envié	שְׁלַחְתִּי	adelanta	קָדַם	anulado	בָּטַל
----------	-------------	----------	-------	---------	--------

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Guerushín 6.16

שליח שנטל את הגט, וקודם שיגיע ליד האישה, חזר הבעל ואמר לו, גט ששלחתי עימך בטיל, או שקדם ואמר לאישה, גט ששלחתי לך בטיל, או ששלח שליח אחר לבטלו, או שאמר לאחרים, גט ששלחתי לאשתי בטיל--הרי זה בטיל, ואף על פי שהגיע לידה. וכל המבטל בפני אחרים, צריך לבטל בפני שניים. ואם אחר שהגיע גט לידה, או ליד שליח קבלה--אינו יכול לבטלו; ואף על פי שחזר בתוך כדי דיבור וביטלו, הואיל ואחר שהגיע לידה או ליד שליח קבלה או לחצרה ביטלו--אינו בטיל, והרי זה גט כשר.

Mishná 2

A.) Texto y estructura

בְּרֵאשׁוֹנָה הָיָה עוֹשֶׂה בֵּית דִּין בְּמָקוֹם אֲחֵר וּמְבַטְלוֹ.
הַתְּקִין רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הַזֶּקֶן שֶׁלֹּא יְהוּ עוֹשִׂין בּוֹ, מִפְּנֵי תְּקוּן הָעוֹלָם.
בְּרֵאשׁוֹנָה הָיָה מְשַׁנֵּה שְׁמוֹ וּשְׁמָהּ, שֵׁם עִירוֹ וְשֵׁם עִירָהּ.
הַתְּקִין רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הַזֶּקֶן שֶׁיְהִי כּוֹתֵב, אִישׁ פְּלוֹנִי וְכָל שֵׁם שְׂפִישׁ לוֹ, אִשָּׁה פְּלוֹנִית וְכָל שֵׁם שְׂפִישׁ לָהּ, מִפְּנֵי תְּקוּן הָעוֹלָם:

B.) Glosario

mejora del mundo	תְּקוּן הָעוֹלָם	declaró/arreglo	הַתְּקִין
------------------	------------------	-----------------	-----------

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Guerushín 3.13-14

מי שהיו לו שני שמות, וכן אישה שיש לה שני שמות--כשמגרש כותב שמה ושמו שהן רגילין בו וידועין בו ביותר, ואומר איש פלוני וכל שם שיש לו גירש אישה פלונית וכל שם שיש לה; ואם כתב חניכתו וחניכתה, כשר. [14] כתב

השם שאינם ידועין בו ביותר, וכתב כל שם שיש לו--הרי זה ספק גירושין. שינה שמו או שמה, ושם עירו או שם עיריה--אף על פי שכתב וכל שם שיש לו, וכל שם שיש לה--אינו גט.

Mishná 3

A.) Texto y estructura

אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומים אלא בשבועה.
נמנעו מלהשביעה, התקין רבן גמליאל הזקן שתהא נודרת ליתומים כל מה שירצו, וגובה כתבתה.
העדים חותמים על הגט, מפני תקון העולם.
הלל התקין פרוזבול מפני תקון העולם:

B.) Glosario

firman	חותמים	hacer jurar	להשביעה	viuda	אלמנה
prosbul	פרוזבול	hacer un voto	נודרת	es pagada	נפרעת
		cobra	גובה	posesiones de los huérfanos	נכסי יתומים
		su kettubá	כתבתה	juramento	שבועה

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Ishut 15.4, 12

4 כן התקינו שכשתבוא לגבות אחר מותו, לא תגבה עד שתישבע בנקיטת חפץ, שלא הניח אצלה כלום, ושלא מכרה לו כתובתה ולא מחלה אותה; ושמן לה כל שעליה, ופוחתין אותו מכתובתה. אבל אם גירשה לרצונו, גובה בלא שבועה; ואין שמין כסות שעליה--שהרי לקחן לה, וזכתה בהן, והוא רוצה להוציאה, לא היא.
12 כשמשיעין בית דין או היורשין את האלמנה כשתבוא לגבות כתובתה, אין משביעין אותה אלא חוץ לבית דין, מפני שבתי דינים היו נמנעין מלהשביעה, שחוששין לה שמא לא תדקדק על עצמה בשבועה. ואם רצו היתומים להדירה, נודרת להן כל מה שירצו; ומדירין אותה בבית דין, ואחר כך נוטלת כתובתה.

Mishné Torá, Hiljot Guerushín 1.16

תקנת חכמים היא שיהיו העדים חותמין על הגט--שמא ייתן לה הגט בפני שניים וימותו, ונמצא הגט שבידה כחרס מחרסי האדמה, שהרי אין בו עדים; לפיכך תיקנו שיעידו מתוכו. ואף על פי שהעדים בתוכו, נותנו לה בפני שניים, בין אותן החותמין עליו, בין בפני שניים אחרים--שעיקר הגירושין, בעדי מסירה.

Mishné Torá, Hiljot Shemitá 9.16

כשראה הילל הזקן שנמנעו העם מלהלוות זה את זה, ועוברין על הכתוב בתורה "הישמר לך פן יהיה דבר . . .". (דברים טו, ט), התקין פרוזבול, כדי שלא יישמט החוב עד שילוו זה את זה. ואין הפרוזבול מועיל אלא בשמיטת כספים בזמן הזה, שהיא מדברי סופרים; אבל שמיטה של תורה, אין הפרוזבול מועיל בה.

Mishná 4

A.) Texto y estructura

עבד שנשבה ופדאוהו, אם לשום עבד, ישתעבד. אם לשום בן חורין, לא ישתעבד.
רבן שמעון בן גמליאל אומר, בין כד ובין כד ישתעבד.
 עבד שעשאו רבו אפותיקי לאחרים ושחררו, שורת הדין אין העבד חייב כלום.
 אלא מפני תקון העולם, כופין את רבו ועושה אותו בן חורין, וכותב שטר על דמיו.
רבן שמעון בן גמליאל אומר, אינו כותב אלא משחרר:

B.) Glosario

es liberado	שחררו	será esclavo	ישתעבד	esclavo	עבד
lo justo de acuerdo a la ley	שורת הדין	para ser libre	לשום בן חורין	capturado	נשבה
obligamos	כופין	su precio	דמיו	redimido	פדאוהו
documento	שטר	hipoteca/garantía	אפותיקי	para ser esclavo	לשום עבד

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Avadim 8.15

עבד שנשבה: אם נתיאש ממנו רבו ראשון--כל הפודה אותו לשם עבד--ישתעבד בו, והרי הוא שלו; ואם פדהו לשם בן חורין, הרי זה בן חורין. ואם לא נתיאש ממנו רבו ראשון--הרי הפודה אותו לשם עבד--נוטל פדיונו מרבו, וחוזר לרבו; ואם פדהו לשם בן חורין, חוזר לרבו הראשון בלא כלום.

Mishné Torá, Hiljot Matanot 'Aniim 8.15-16

עבד שנשבה--הואיל וטבל לשם עבדות וקיבל עליו מצוות, פודין אותו כישראל שנשבה; ושבוני שנשתמד אפילו למצוה אחת, כגון שהיה אוכל נבילה להכעיס וכיוצא בזה--אסור לפדותו. 16 עבד שעשהו רבו הפותיקי לבעל חובו, ושיחררו--הרי זה משוחרר. וכופין את בעל חוב לשחררו, גם הוא--מפני תיקון העולם: שלא יפגע בו לאחר זמן, ויאמר לו עבדי אתה.

Mishná 5

A.) Texto y estructura

מי שחציו עבד וחציו בן חורין, עובד את רבו יום אחד ואת עצמו יום אחד--**דברי בית הלל**.
 אמרו להם **בית שמאי**, תקנתם את רבו, ואת עצמו לא תקנתם! --לשא שפחה אי אפשר, שכתב חציו בן חורין. בת חורין אי אפשר, שכתב חציו עבד. [בטל], והלא לא נברא העולם אלא לפריה ורביה, שנאמר [ישעיה מה] "לא תהו בראיה, לשבת יצרה". אלא מפני תקון העולם, כופין את רבו ועושה אותו בן חורין, וכותב שטר על חצי דמיו.
וחזרו בית הלל להורות כדברי בית שמאי:

B.) Glosario

reproducción	פריה ורביה	sierva	שפחה	su mitad	חציו
--------------	------------	--------	------	----------	------

establecimiento	לְשֶׁבֶת	es imposible	אֵי אֶפְשָׁר	su amo	רבו
volvieron	חָזְרוּ	permanecerá célibe	יִבְטַל	arreglaron	תִּקְנָתָם
decidir la ley	לְהוֹרֹת	fue creado	נִבְרָא	casarse	לְשָׂא

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot 'Avadim 7.7

מי שחציו עבד וחציו בן חורין--הואיל ואינו מותר לא בשפחה ולא בבת חורין, כופין את רבו, ועושה אותו בן חורין, וכותב שטר עליו בחצי דמיו. במה דברים אמורים, בעבד, מפני שהאיש מצווה על פרייה ורבייה. אבל השפחה תישאר כמות שהיא, ועובדת את רבה יום אחד ואת עצמה יום אחד. ואם נהגו בה החטאים מנהג הפקר--כופין את רבה לשחררה, וכותב עליה שטר בחצי דמיה.

Mishná 6

A.) Texto y estructura

המוכר עבדו לגוי או להוצאה לארץ, יצא בן חורין.
אין פודין את השבויין יותר על כרי דמיהן, מפני תקון העולם.
ואין מבריחין את השבויין, מפני תקון העולם.
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, מִפְּנֵי תִקְנַת הַשְּׁבוּיִין.
ואין לוקחים ספרים תפלין ומזוזות מן הגוים יותר על כרי דמיהן, מפני תקון העולם:

B.) Glosario

compramos	לוקחים	por más de su valor	יותר על כרי דמיהן	por fuera de Israel	להוצאה לארץ
		ayudar a escapar	מבריחין	saldrá libre	יצא בן חורין
		beneficio	תקנת	cautivos	שבויין

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot 'Avadim 8.1

המוכר את עבדו לגויים--יצא בן חורין, וכופין את רבו לחזור ולקנותו מן הגוים עד עשרה בדמיו, וכותב לו גט שיחרור, ויוצא. ואם לא רצה הגוי למוכרו, אפילו בעשרה בדמיו--אין מחייבין אותו יתר. וקנס זה--אין גובין אותו ודנין בו, אלא בית דין מומחין. ואם מת המוכר, אין קונסין את היורש להחזיר העבד ולשחררו.

Mishné Torá, Hiljot Matanot 'Aniim 8.12

אין פודין את השבויים ביתר על דמיהן, מפני תיקון העולם--שלא יהיו האויבים רודפין אחריהם לשבותם; ואין מבריחין את השבויים, מפני תיקון העולם--שלא יהיו האויבים מכבידין עליהן את העול, ומרבים בשמירתן.

Mishné Torá, Hiljot Tefilín 1.13

ספר תורה תפלין ומזוזות שכתבן מין, ישרפו. כתבן גוי, או ישראל משומד, או מוסר, או עבד, או אישה, או קטן--הרי אלו פסולין וייגזזו: שנאמר "וקשרתם... וכתבתם" (דברים ו, ח-ט; דברים יא, יח-כ)--כל שמוזהר על הקשירה ומאמין בה, הוא שכותב. נמצאו ביד מין ואין ידוע מי כתבן, ייגזזו; נמצאו ביד גוי, כשרים. ואין לוקחין ספרים תפלין

ומזוזות מן הגויים ביתר על דמיהן, שלא להרגיל אותם לגונבם ולגזולם.

Mishná 7

A.) Texto y estructura

המוציא את אשתו משום שם רע, לא יחזיר. משום נדר, לא יחזיר.
רבי יהודה אומר, כל נדר שידעו בו רבים, לא יחזיר. ושללא ידעו בו רבים, יחזיר.
רבי מאיר אומר, כל נדר שצריך תקירת חכם, לא יחזיר. ושאינו צריך תקירת חכם, יחזיר.
אמר רבי אליעזר, לא אסרו זה אלא מפני זה.
אמר רבי יוסי בְּרַבִּי יְהוּדָה: מעשה בצידן באחד שאמר לאשתו, קונם אם איני מנרשיך,
 ונרשה. והתירו לו חכמים שיחזירנה, מפני תקון העולם:

B.) Glosario

prohibió	אָסְרוּ	sabido en público	שִׁידְעוּ בּוֹ רַבִּים	divorciar a su mujer	מוֹצִיא אֶת אִשְׁתּוֹ
uno por el otro	זֶה אֶלָּא מִפְּנֵי זֶה	ignorado en público	שֶׁלֹּא יָדְעוּ בּוֹ רַבִּים	mal nombre	מִשׁוּם שֵׁם רָע
"Voto"	קוֹנָם	volverá a casarse con ella	יִחְזֹר	no volverá a casarse con ella	לֹא יִחְזֹר
permitieron	הִתִּירוּ	investigación de un sabio	תְּקִירַת חָכָם	por un voto	מִשׁוּם נֶדֶר

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Guerushin 10.12

המוציא את אשתו משום שם רע, או משום שהיא פרוצה בנדרים--אומרין לו, הודיעה שמפני זה אתה מוציאה, כדי לייסרה; ודע אתה שאין אתה מחזיר אותה לעולם. ומפני מה המוציא את זו, לא יחזירה לעולם--גזירה, שמא תינשא לאחר, ותעשה תשובה ותהיה צנועה תחתיו, ויאמר הראשון אילו הייתי יודע שכן הוא, לא הייתי מגרשה: ונמצא כמגרש על תנאי, ולא נתקיים--שנמצא הגט בטיל למפרע. לפיכך אומרים לו, גמור בליבך לגרשה, שאין זו חוזרת לך לעולם; ואם עבר והחזיר, לא יוציא.

Mishná 8

A.) Texto y estructura

המוציא את אשתו משום אִילוֹנִית, רבי יהודה אומר, לא יחזיר. וחכמים אומרים, יחזיר.
 נשאת לאחר והיו לה בנים הימנו, והיא תובעת כתבתה, אמר רבי יהודה, אומרים לה:
 "שתיקותיך יפה לך מדבוריך":

B.) Glosario

tu silencio	שְׁתִּיקוּתִיךָ	demanda	תוֹבְעַת	infértil /inmadura	אִילוֹנִית
es mejor para tí	יָפֵה לְךָ	su ketubá	כְּתָבְתָּהּ	tuvo hijos de éste	וְהָיוּ לָהּ בָּנִים הַיְמָנוּ

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Guerushín 10.13

וכן המוציא את אשתו משום איילונית, או משום שרואה דם בכל עת תשמיש--הרי זה לא יחזיר לעולם: שמא תינשא לאחר, ותלד האיילונית ותתרפא הנידה, ויאמר אילו הייתי יודע שכן הוא, לא הייתי מגרש--ונמצא הגט בטיל, והבנים ממזרים; ואם עבר והחזיר, לא יוציא.

Mishná 9

A.) Texto y estructura

המוכר את עצמו ואת בניו לגוי, אין פודין אותו, אבל פודין את הבנים לאחר מיתת אביהן.
המוכר שדהו לגוי וחזר ולקחה ממנו [ישראל], הלוקח מביא ממנו בכורים, מפני תקון העולם:

B.) Glosario

vuelve y lo compra	וחזר ולקחה ממנו	después de la muerte	לאחר מיתת	se vende a sí	המוכר את עצמו
trae primeros frutos	מביא ממנו בכורים	su campo	שדהו	no es redimido	אין פודין אותו

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Matanot 'Aniim 8.12

מי שמכר עצמו ובניו לגויים, או שלוה מהן ושבו אותו או אסרו אותו בהלוואתן--פעם ראשונה ושנייה, מצוה לפדותו; שלישית, אין פודין אותו, אבל פודין את הבנים, לאחר מיתת אביהן. ואם ביקשו להורגו, פודין אותו מידם אפילו אחר כמה פעמים.

Mishné Torá, Hiljot Matanot Bikkurim 2.15

המוכר שדהו לגוי, וחזר ולקחה ממנו--הרי זה מביא ממנה בכורים מן התורה: שאינה נפקעת מן המצוות בקניין הגוי, כמו שביארנו.